

Bruselj, 3. julij 2026
(OR. en)

11123/26

ECOFIN 913
UEM 317
SOC 442
EMPL 244
COMPET 857
ENV 833
EDUC 299
ENER 455
JAI 893
GENDER 130
JEUN 173
SAN 531
ECB
EIB

DOPIS

Pošiljatelj:	Generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	Odbor stalnih predstavnikov/Svet
Zadeva:	PRIPOROČILO SVETA o ekonomski, socialni, strukturni in proračunski politiki ter politiki zaposlovanja Hrvaške

V prilogi vam pošiljamo navedeni osnutek priporočila Sveta, ki so ga pregledali in potrdili različni odbori Sveta ter dokončno oblikoval Ekonomsko-finančni odbor, temelji pa na predlogu Komisije COM(2026) 211 final.

PRIPOROČILO SVETA

o ekonomski, socialni, strukturni in proračunski politiki ter politiki zaposlovanja Hrvaške

SVET EVROPSKE UNIJE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti člena 121(2) in člena 148(4) Pogodbe,

ob upoštevanju Uredbe (EU) 2024/1263 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2024 o učinkovitem usklajevanju ekonomskih politik in večstranskem proračunskem nadzoru ter razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1466/97¹ in zlasti člena 3(3) Uredbe,

ob upoštevanju priporočila Evropske komisije,

ob upoštevanju resolucij Evropskega parlamenta,

ob upoštevanju sklepov Evropskega sveta,

ob upoštevanju mnenja Odbora za zaposlovanje,

ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-finančnega odbora,

ob upoštevanju mnenja Odbora za socialno zaščito,

ob upoštevanju mnenja Odbora za ekonomsko politiko,

¹ Uredba (EU) 2024/1263 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2024 o učinkovitem usklajevanju ekonomskih politik in večstranskem proračunskem nadzoru ter razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1466/97 (UL L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>).

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Uredba (EU) 2024/1263 določa cilje okvira ekonomskega upravljanja, s katerim se želi spodbujati zdrave in vzdržne javne finance, z reformami in naložbami pa trajnostno in vključujočo rast in odpornost, ter preprečiti čezmerne javnofinančne primanjkljaje. Uredba določa, da Svet in Komisija izvajata večstranski nadzor v okviru evropskega semestra v skladu s cilji in zahtevami iz Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU). Evropski semester vključuje zlasti oblikovanje specifičnih priporočil za države in nadzor nad njihovim izvajanjem.
- (2) Komisija je 25. novembra 2025 sprejela mnenje o osnutku proračunskega načrta Hrvaške za leto 2026. Istega dne je na podlagi Uredbe (EU) št. 1176/2011 sprejela poročilo o mehanizmu opozarjanja za leto 2026, v katerem Hrvaške ni opredelila kot ene od držav članic, za katero bi bil potreben poglobljen pregled. Sprejela je tudi priporočilo za priporočilo Sveta o ekonomski politiki euroobmočja, priporočilo za priporočilo Sveta o človeškem kapitalu v Evropski uniji ter predlog skupnega poročila o zaposlovanju za leto 2026, v katerem je analizirano izvajanje smernic za zaposlovanje in načel evropskega stebra socialnih pravic. Svet je priporočilo o ekonomski politiki euroobmočja² sprejel 21. aprila 2026, skupno poročilo o zaposlovanju in priporočilo o človeškem kapitalu pa 9. marca 2026.
- (3) Komisija je 29. januarja 2025 objavila kompasa za konkurenčnost, tj. strateški okvir, katerega cilj je v naslednjih petih letih povečati svetovno konkurenčnost Unije. Kompas za konkurenčnost je od objave podlaga za delo v okviru evropskega semestra, s čimer zagotavlja, da so ekonomske politike držav članic skladne s strateškimi cilji EU, ter ustvarja enoten pristop k ekonomskemu upravljanju, ki spodbuja trajnostno rast, inovacije in odpornost po vsej Uniji.

² UL C, C/2026/2434, 28.4.2026, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2026/2434/oj>.

- (4) Evropski semester za usklajevanje ekonomskih politik se v letu 2026 nadalje razvija skupaj z zaključno fazo izvajanja Mehanizma za okrevanje in odpornost³. Načrti za okrevanje in odpornost so bili skupaj s financiranjem kohezijske politike bistveni za uresničevanje prednostnih nalog politike v okviru evropskega semestra, saj so morali učinkovito obravnavati vse ali pomemben del izzivov, opredeljenih v zadevnih specifičnih priporočilih za države, izdanih v nedavnih ciklih, programi, ki se financirajo iz evropske kohezijske politike, pa so morali upoštevati specifična priporočila za države. Ker se Mehanizem za okrevanje in odpornost bliža koncu svoje življenjske dobe, je še vedno bistveno, da se ohranijo in nadgradijo reforme in naložbe, ki se izvajajo z njegovo podporo, zlasti tiste, ki prispevajo k obravnavi izzivov, opredeljenih v specifičnih priporočilih za države.
- (5) Komisija je 3. junija 2026 objavila poročilo o državi za Hrvaško za leto 2026. V njem je ocenila napredek Hrvaške pri izvajanju specifičnih priporočil za državo za leto 2025 ter izvajanje načrta za okrevanje in odpornost na Hrvaškem. Na podlagi te analize so bili v poročilu o državi opredeljeni najbolj pereči izzivi, s katerimi se sooča Hrvaška. V njem je bil tudi ocenjen napredek Hrvaške pri izvajanju evropskega stebra socialnih pravic, pa tudi pri doseganju krovnih ciljev Unije glede zaposlovanja, spretnosti ter zmanjševanja revščine in socialne izključenosti ter ciljev trajnostnega razvoja ZN.

³ Uredba (EU) 2021/241 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. februarja 2021 o vzpostavitvi Mehanizma za okrevanje in odpornost (UL L 57, 18.2.2021, str. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj>).

- (6) Svet je 21. januarja 2025 na podlagi ocene in priporočila Komisije sprejel priporočilo, v katerem je potrdil nacionalni srednjeročni fiskalno-strukturni načrt Hrvaške⁴. Načrt zajema obdobje 2025–2028 in predstavlja fiskalno prilagoditev skozi štiri leta. Svet je priporočil naslednje najvišje stopnje rasti očiščenih odhodkov: 6,4 % v letu 2025, 4,9 % v letu 2026, 4,1 % v letu 2027 in 3,7 % v letu 2028, ki ustrezajo najvišjim kumulativnim stopnjam rasti, izračunanim glede na izhodiščno leto 2023, v višini 26,2 % v letu 2025, 32,3 % v letu 2026, 37,8 % v letu 2027 in 42,9 % v letu 2028.
- (7) Vojna agresija Rusije proti Ukrajini in njene posledice pomenijo eksistencialni izziv za Evropsko unijo. Komisija je države članice pozvala, naj zaprosijo za usklajeno aktivacijo nacionalne odstopne klavzule v okviru Pakta za stabilnost in rast, da bi podprla prizadevanja EU za hitro in znatno povečanje obrambnih odhodkov⁵, Evropski svet pa je ta predlog pozdravil 6. marca 2025. Na prošnjo Hrvaške je Svet 8. julija 2025 na priporočilo Komisije sprejel priporočilo o dovoljenju Hrvaški za odstopanje od priporočenih najvišjih stopenj rasti očiščenih odhodkov⁶. Obdobje, v katerem je aktivirana nacionalna odstopna klavzula (2025–2028), Hrvaški omogoča, da ponovno prednostno razvrsti javnofinančne odhodke ali poveča javnofinančne prihodke, tako da trajno višji obrambni odhodki srednjeročno ne bi ogrozili fiskalne vzdržnosti.

⁴ Priporočilo Sveta z dne 21. januarja 2025 o potrditvi nacionalnega srednjeročnega fiskalno-strukturnega načrta Hrvaške (UL C, C/2025/638, 10. februar 2025, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2025/638/oj>).

⁵ Sporočilo Komisije Upoštevanje večjih obrambnih izdatkov v okviru Pakta za stabilnost in rast (Bruselj, C(2025) 2000 final z dne 19. marca 2025).

⁶ Priporočilo Sveta z dne 8. julija 2025 o dovoljenju Hrvaški za odstopanje od najvišjih stopenj rasti očiščenih odhodkov, kot jih je določil Svet v skladu z Uredbo (EU) 2024/1263 (aktivacija nacionalne odstopne klavzule) (UL C, C/2025/3967, 20. avgust 2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/3967/oj>).

- (8) Hrvaška je 7. maja 2026 predložila letno poročilo o napredku 2026⁷ v zvezi z upoštevanjem priporočenih najvišjih stopenj rasti očiščenih odhodkov ter v zvezi z izvajanjem reform in naložb v odziv na glavne izzive, opredeljene v specifičnih priporočilih za državo v okviru evropskega semestra. Letno poročilo o napredku odraža tudi polletno poročanje Hrvaške o napredku pri izvajanju načrta za okrevanje in odpornost v skladu s členom 27 Uredbe (EU) 2021/241.
- (9) Realna rast BDP je v letu 2025 znašala 3,4 %, inflacija, merjena z indeksom HICP, pa 4,4 %. Glede na pomladansko napoved Komisije 2026 naj bi realni BDP v letu 2026 zrasel za 2,7 %, v letu 2027 pa za 2,5 %, inflacija po HICP pa naj bi znašala 4,6 % v letu 2026 in 2,7 % v letu 2027.
- (10) Na podlagi podatkov, ki jih je zagotovil Eurostat⁸, se je primanjkljaj sektorja država na Hrvaškem povečal z 2,3 % BDP v letu 2024 na 3,0 % BDP v letu 2025. Povečanje primanjkljaja v letu 2025 je predvsem posledica povečanja nacionalno financiranih naložb, plač v javnem sektorju in odhodkov za socialno pomoč. Na podlagi ukrepov politike, znanih do presečnega datuma napovedi, je v pomladanski napovedi Komisije 2026 za leto 2026 predviden primanjkljaj v višini 2,9 % BDP, v letu 2027 pa 2,7 % BDP.
- (11) Glede na ocene Komisije je bila fiskalna naravnost⁹, ki vključuje nacionalno financirane odhodke in odhodke, ki jih financira EU, v letu 2025 ekspanzivna in je znašala 1,6 % BDP. V letih 2026 in 2027 naj bi bila restriktivna, in sicer za 0,3 % oziroma 0,9 % BDP.

⁷ Letna poročila o napredku za leto 2026 so na voljo na: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_en?prefLang=sl.

⁸ Eurostat, Kazalniki eura z dne 22. aprila 2026.

⁹ Fiskalna naravnost je opredeljena kot merilo spremembe osnovnega proračunskega položaja sektorja država na letni ravni. Cilj te naravnosti je oceniti gospodarsko spodbudo, ki izhaja iz fiskalnih politik, tako tistih, ki se financirajo na nacionalni ravni, kot tistih, ki se financirajo iz proračuna EU. Fiskalna naravnost se meri kot razlika med (i) srednjeročno potencialno rastjo in (ii) spremembo primarnih odhodkov brez diskrecijskih ukrepov na strani prihodkov, vključno z odhodki, ki se financirajo z nepovratno podporo (nepovratnimi sredstvi) v okviru Mehanizma za okrevanje in odpornost ter drugih skladov Unije.

- (12) Na podlagi podatkov, ki jih je zagotovil Eurostat¹⁰, se je dolg sektorja država na Hrvaškem zmanjšal s 57,4 % BDP konec leta 2024 na 56,3 % BDP konec leta 2025. Na podlagi ukrepov politike, znanih na presečni datum napovedi, pomladanska napoved Komisije 2026 predvideva, da se bo delež javnega dolga v BDP do konca leta 2026 zmanjšal na 55,9 %, do konca leta 2027 pa še dodatno na 55,6 %.
- (13) Po podatkih Eurostata¹¹ so skupni obrambni odhodki sektorja država na Hrvaškem v letu 2025 znašali 1,5 % BDP, kar pomeni povečanje za 0,5 odstotne točke BDP v primerjavi z referenčnim letom 2021. Glede na pomladansko napoved Komisije 2026 naj bi v letu 2026 znašali 1,6 % BDP, kar pomeni povečanje za 0,6 odstotne točke BDP v primerjavi z letom 2021¹².
- (14) Unija se še naprej sooča s tveganji motenj v oskrbi z energijo in povečane nestanovitnosti cen, ki jih še zaostrejuje geopolitične napetosti, ki vplivajo na svetovne trge nafte in plina. Izkušnje iz energetske krize v obdobju 2022–2023 so pokazale, da splošni ukrepi, ki niso ciljno usmerjeni, povzročajo velike fiskalne stroške ter so socialno in gospodarsko neučinkoviti. Hrvaška od izbruha vojne na Bližnjem vzhodu februarja 2026 sprejema ukrepe fiskalne politike, da bi ublažila učinek, ki ga imajo visoke cene energije na gospodinjstva in podjetja¹³. Ti vključujejo neciljno znižanje trošarine za dizelsko gorivo, ki naj bi prenehalo veljati 18. maja 2026, ter ciljno usmerjeno podporo za javni potniški promet, kmetijstvo, ribištvo, akvakulturo in energetsko intenzivno industrijo, ki preneha veljati 30. septembra 2026. Glede na pomladansko napoved Komisije 2026 naj bi v letu 2026 fiskalni stroški teh ukrepov znašali 0,1 % BDP. Če bi ti ukrepi veljali do konca leta 2026, bi po ocenah Komisije njihovi fiskalni stroški v letu 2026 znašali 0,2 % BDP.

¹⁰ Eurostat, Kazalniki eura z dne 22. aprila 2026.

¹¹ Eurostat, javnofinančni odhodki po klasifikaciji funkcij države (COFOG).

¹² Natova opredelitev odhodkov za obrambo se razlikuje od opredelitve COFOG. Poleg tega bi lahko prišlo do razlik zaradi časa evidentiranja izdatkov, zlasti kar zadeva vojaško opremo, saj Nato pri poročanju ne upošteva pravil nacionalnih računov za čas evidentiranja.

¹³ To odraža stanje na presečni datum pomladanske napovedi Komisije 2026 (4. maj 2026).

- (15) Glede na izračune Komisije so očiščeni odhodki na Hrvaškem v letu 2025 zrasli za 10,9 %, v letih 2024 in 2025 pa kumulativno za 30,1 %. Rast očiščenih odhodkov v letu 2025 je nad priporočeno najvišjo stopnjo rasti, kar na letni ravni pomeni odstopanje v višini 1,8 % BDP. Če se upoštevata leti 2024 in 2025 skupaj, je tudi kumulativna stopnja rasti očiščenih odhodkov nad priporočeno najvišjo stopnjo rasti, kar pomeni odstopanje v višini 1,4 % BDP v kumulativnem smislu. Ob upoštevanju prožnosti za višje obrambne odhodke, ki jo omogoča nacionalna odstopna klavzula, kumulativno odstopanje očiščenih odhodkov znaša 0,9 % BDP.
- (16) Glede na izračune Komisije naj bi očiščeni odhodki na Hrvaškem v letu 2026 zrasli za 5,7 %, v letih 2024, 2025 in 2026 pa skupno za 37,5 %. Rast očiščenih odhodkov naj bi bila v letu 2026 nad priporočeno najvišjo stopnjo rasti, kar na letni ravni pomeni odstopanje nekoliko nad 0,3 % BDP. Če se upoštevajo leta 2024, 2025 in 2026 skupaj, naj bi bila tudi kumulativna stopnja rasti očiščenih odhodkov nad priporočeno najvišjo stopnjo rasti, kar pomeni odstopanje v višini 1,6 % BDP v kumulativnem smislu. Ob upoštevanju prožnosti za višje obrambne odhodke, ki jo omogoča nacionalna odstopna klavzula, ter če se upoštevajo leta 2024, 2025 in 2026 skupaj, predvideno kumulativno odstopanje očiščenih odhodkov znaša 1,0 % BDP.

- (17) V prihodnjih letih bodo javne finance pod vse večjim pritiskom zaradi naraščajočih potreb po porabi za produktivne naložbe, staranje prebivalstva, prilagajanje podnebnim spremembam, obrambo, dvojni prehod in druge konkurenčne prednostne naloge. Zato mora Hrvaška izboljšati kakovost in učinkovitost javnofinančnih odhodkov ter dajati prednost naložbam, ki spodbujajo rast, tudi na lokalni ravni. Hrvaška je sicer dosegla napredek pri krepitvi svojega fiskalnega okvira, tudi z ustanovitvijo enote za pregled porabe v okviru ministrstva za finance leta 2022, vendar sta obseg in preglednost pregledov porabe še vedno omejena. Pregledi porabe veljajo za koristno orodje za prepoznavanje možnosti za povečanje učinkovitosti in prekrivanja programov, tako nastali prihranki pa bi se lahko prerazporedili za reševanje novih nastajajočih fiskalnih izzivov, kot so navedeni zgoraj. Zdravstvo in izobraževanje sta sektorja, v katerih bi Hrvaška lahko razširila uporabo pregledov porabe, saj so odhodki razmeroma visoki, rezultati pa razmeroma slabši kot v primerljivih državah članicah. Glede na vse večje zaposlovanje v javnem sektorju in stalno pomanjkanje osebja na ključnih funkcijah centralne ravni države je potreben tudi celovit pregled upravljanja delovne sile v javni upravi. To kaže na neučinkovito dodeljevanje sredstev, ki bi ga bilo mogoče obravnavati s ciljno usmerjeno optimizacijo delovne sile in strateškim prerazporejanjem. Hrvaška ima tudi na splošno nizko zavarovalno kritje za podnebna tveganja. Zato se nadomestilo dodeli ad hoc. Za nadaljnje zagotavljanje ustreznega financiranja bi lahko Hrvaška fiskalna tveganja, povezana s podnebjem, še bolj vključila v proračunsko načrtovanje.

- (18) Uvedba obveznega izdajanja elektronskih računov januarja 2026 v okviru reforme Fiskalizacija 2.0 in tekoča digitalna preobrazba davčne uprave bosta prispevali k izboljšanju izpolnjevanja davčnih obveznosti in zmanjšanju sive ekonomije, pozitivni trendi pa so glede na podatke za prvo četrtoletje leta 2026 že vidni. Hkrati se Hrvaška odpoveduje znatnemu znesku prihodkov zaradi davčnih izdatkov, ki so v letu 2023 znašali več kot 4 % BDP. Poleg tega davčni izdatki niso vedno učinkoviti pri uresničevanju zastavljenih ciljev politike. Zdi se na primer, da davčni izdatki za osebne dohodke, zlasti družinski dodatek, koristijo zaposlenim z višjimi dohodki. Tudi izdatki za davek na dodano vrednost (DDV) so lahko neučinkoviti in slabo usmerjeni v zmanjševanje neenakosti, zlasti znižana stopnja DDV za hotele in restavracije ima regresiven učinek. Nazadnje, zapleteni pogoji lahko ogrozijo učinkovitost izdatkov za davek od dohodkov pravnih oseb, kar kaže, da je mogoče poenostaviti nekatere davčne izdatke in njihovo upravljanje. Hrvaški bi koristil celovit pregled davčnih izdatkov, da bi opredelila in preoblikovala tiste, ki ne dosegajo učinkovito zastavljenih ciljev politike, vključno s prerazporeditvijo dohodka ali okoljskimi spodbudami.
- (19) Hrvaška bi lahko splošneje izboljšala učinkovitost in progresivnost davčnega sistema, tudi s krepitvijo zasnove obdavčitve premoženja. Z nedavnimi reformami obdavčitve premoženja so bili narejeni pomembni koraki. Vendar je področje uporabe sedanjega okvira še vedno omejeno, saj se uporablja le za prazne in sekundarne nepremičnine ter upošteva predvsem lokacijo in velikost, ne pa tržne vrednosti. Uvedba komponente, ki temelji na tržni vrednosti, in postopna razširitev davčne osnove na širši nabor nepremičnin ob ustreznem upoštevanju plačilne sposobnosti davkoplačevalcev bi prispevali k povečanju prihodkov ter zagotovili pravičnejšo in učinkovitejšo porazdelitev davčne obremenitve. Okrepili bi tudi spodbude za vključitev nezasedenih stanovanj na trg stanovanjskih nepremičnin.

- (20) Sistematično, smiselno in pravočasno vključevanje lokalnih in regionalnih organov, socialnih partnerjev, civilne družbe in drugih ustreznih deležnikov je še vedno bistvenega pomena, da se zagotovi široko prevzemanje odgovornosti za uspešno izvajanje instrumentov Unije za financiranje, pa tudi v okviru evropskega semestra.
- (21) Pri izvajanju programov kohezijske politike, ki vključujejo podporo iz Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR), Sklada za pravični prehod (SPP), Evropskega socialnega sklada plus (ESS+) in Kohezijskega sklada, je Hrvaška hitrejša od povprečja na ravni EU, in sicer kar zadeva izbiro projektov in tudi plačila. Pomembno je ohraniti sedanji zagon, hkrati pa čim bolj povečati učinek naložb na terenu. Hrvaška že ukrepa v okviru svojih programov kohezijske politike, da bi povečala konkurenčnost in rast. Kljub temu bo nekatera področja morda treba dodatno okrepiti, vključno s tistimi, ki so povezana s socialno vključenostjo, deinstitucionalizacijo, razogljičenjem prometa in uvajanjem energije iz obnovljivih virov ter krožnim gospodarstvom. Hkrati mora Hrvaška pospešiti izvajanje SPP, saj morajo biti sredstva izplačana do konca leta 2026. Bistveno je zagotoviti, da se nove naložbe, ki jih je Hrvaška opredelila pri vmesnem pregledu skladov kohezijske politike, zlasti tiste, ki so povezane s petimi prednostnimi nalogami, opredeljenimi v uredbi o vmesnem pregledu¹⁴, izvedejo hitro in učinkovito.

¹⁴ Uredba (EU) 2025/1914 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. septembra 2025 o spremembi uredb (EU) 2021/1058 in (EU) 2021/1056 glede posebnih ukrepov za obravnavanje strateških izzivov v okviru vmesnega pregleda.

- (22) Hrvaška se sooča z izzivi na več medsebojno povezanih področjih, vključno z razdrobljenim javnim sektorjem raziskav in inovacij, zapletenimi strukturami upravljanja in poslovnim okoljem, ki ga omejujejo regulativna bremena, dolgotrajni postopki izdaje dovoljenj in najdaljši plačilni roki med podjetji v EU. Digitalna infrastruktura na podežlju in otokih zaostaja za povprečjem EU. Napredek na področju krožnega gospodarstva, prenove stavb in uvajanja energije iz obnovljivih virov je še vedno omejen, kar še poslabšujejo razdrobljeni upravni postopki. Na socialnem področju sta revščina in dohodkovna neenakost še vedno visoki, v vseh sektorjih še vedno primanjkuje delovne sile in spretnosti, dostop do zdravstvenega varstva je neenakomeren, zlasti na podežlju, cenovna dostopnost stanovanj pa je še vedno problematična, zlasti v večjih mestih in obalnih regijah.
- (23) Uspešnost Hrvaške na področju raziskav in inovacij se še naprej izboljšuje, vendar napredek ovirajo vztrajni strukturni izzivi, zlasti zelo razdrobljen javni sektor raziskav in inovacij. Zaradi velikega števila subjektov na tem področju so sredstva za posamezne subjekte manjša, sodelovanje pa je ovirano, zaradi česar so rezultati raziskav slabši, možnosti za sodelovanje med podjetji in akademsko sfero ter prenos tehnologije pa manjši. Upravljanje sistema raziskav in inovacij je še vedno zapleteno, pri čemer so pristojnosti za politiko porazdeljene med več subjektov, kar ustvarja izzive za načrtovanje in izvajanje. Čeprav Hrvaška izvaja reforme v okviru načrta za okrevanje in odpornost, da bi zmanjšala število javnih raziskovalnih ustanov, bi bilo koristno povečati obseg, cilje in hitrost tega izvajanja. Regionalne razlike v uspešnosti na področju raziskav in inovacij so še vedno prisotne, pri čemer se večina dejavnosti na področju raziskav in inovacij izvaja v Zagrebu, k izboljšanju uspešnosti v drugih regijah pa bi pripomogla namenska podpora izbranim regionalnim vozliščem, vključno z močno povezavo z industrijskim prehodom. Raven javnofinančnih odhodkov za raziskave in razvoj kot delež BDP ostaja pod povprečjem EU in v zadnjih letih stagnira. Delež odhodkov podjetij za raziskave in razvoj ter uvajanje shem za inovacije v podjetjih prav tako ostaja precej pod povprečjem EU, zlasti v nekaterih regijah, kar prispeva k neoptimalni uspešnosti in nizki produktivnosti v predelovalnem sektorju. Javna podpora za raziskave in razvoj v podjetjih je omejena in razdrobljena, dejavnosti prenosa tehnologije pa so še vedno na nizki ravni.

- (24) Financiranje na Hrvaškem še vedno večinoma podpirajo banke, pri čemer ima tržno financiranje, vključno s prihranki gospodinjstev prek kapitalskih trgov, sorazmerno manjšo vlogo pri financiranju podjetij zaradi še vedno nizkih ravni neposredne udeležbe malih vlagateljev, kljub določenemu nedavnemu pozitivnemu zagonu, vključno z uspešnimi prvimi prodajami vrednostnih papirjev na zagrebški borzi in zanimanjem malih vlagateljev za državne dolžniške vrednostne papirje. Domači institucionalni vlagatelji, kot so pokojninski skladi in zavarovalnice, imajo pri financiranju inovativnih podjetij omejeno vlogo. Razmeroma majhna velikost in likvidnost domačih kapitalskih trgov ter rastoč, vendar omejen obseg tveganega in zasebnega kapitala povečujejo vrzel v financiranju za inovativna podjetja. Reforme v okviru načrta za okrevanje in odpornost, vključno s strateškim okvirom za razvoj kapitalskih trgov, so namenjene spodbujanju diverzifikacije možnosti financiranja. Potreben je nadaljnji napredek pri spodbujanju udeležbe malih vlagateljev na kapitalskem trgu prek večje finančne pismenosti in dostopnejših naložbenih produktov, izboljšanju okolja tveganega in zasebnega kapitala, vključno s spodbujanjem udeležbe institucionalnih vlagateljev, ter povečanju privlačnosti delniškega trga in splošnega naložbenega okolja z boljšim upravljanjem družb, ki kotirajo na borzi.

- (25) Kot je določeno v kompasu za konkurenčnost, si morajo vse institucije EU ter nacionalne in lokalne institucije močno prizadevati, da bi sprejemale enostavnejša pravila in pospešile upravne postopke. Komisija si je zastavila ambiciozne cilje za zmanjšanje upravnega bremena, in sicer vsaj 25-odstotno zmanjšanje za vsa podjetja in vsaj 35-odstotno zmanjšanje za MSP. Oblikovala je tudi nova orodja za doseganje teh ciljev, vključno s sistematičnim obremenitvenim testiranjem obstoječe zakonodaje EU in okrepljenim dialogom z deležniki. 66 % podjetij poroča, da zapletenost upravnih postopkov omejuje njihovo poslovanje na Hrvaškem. Strukturni izzivi še naprej negativno vplivajo na poslovno okolje Hrvaške, pri čemer so velike ovire za naložbe in rast pomanjkanje delovne sile in spretnosti, regulativna zapletenost in upravna neučinkovitost. Postopki izdaje dovoljenj so še vedno posebej obremenjujoči zaradi dolgih rokov za gradbena in okoljska dovoljenja, tudi za gradnjo obratov in projekte razogljichenja v predelovalnem sektorju, prav tako pa tudi razdrobljeni postopki med organi in omejena interoperabilnost digitalnih registrov. Zamude pri plačilih med podjetji so se poslabšale, pri čemer ima Hrvaška najdaljši povprečni plačilni rok med podjetji v EU. Ukrepi iz načrta za okrevanje in odpornost, namenjeni digitalizaciji javne uprave, spodbujanju konkurence in poenostavitvi postopkov, so pomemben korak naprej. Kljub temu bi bilo koristno povečati obseg, cilje in hitrost poenostavitve zakonodaje ter posodobitve uprave.
- (26) Nadaljnji napredek je potreben tudi na področju učinkovitosti pravosodnega sistema, saj so postopki na civilnih in gospodarskih sodiščih še vedno med najdaljšimi v EU. Hrvaška je v zadnjih letih napredovala pri reformah in naložbah, tudi na področju digitalizacije pravosodja, kar močno podpira načrt za okrevanje in odpornost. Kljub temu Hrvaška ostaja med državami članicami z največjimi zaostanki in trajanjem civilnih in gospodarskih zadev. Ker to vpliva na poslovno okolje in konkurenčnost, bi bilo koristno, če bi Hrvaška nadalje izboljšala učinkovitost pri reševanju civilnih in gospodarskih sodnih zadev, zlasti z izvajanjem dodatnih reform, vključno z morebitnimi reformami vodenja zadev.

- (27) Ozemeljska razdrobljenost Hrvaške vpliva na učinkovitost njene javne uprave in povečuje regionalne razlike. Obstaja neravnovesje med pristojnostmi in viri ter upravno in finančno zmogljivostjo na lokalni ravni za črpanje sredstev in zagotavljanje kakovostnih storitev. To povzroča neenakomerno kakovost javnih storitev in povečuje upravne stroške, saj številne majhne lokalne uprave nimajo ustreznih finančnih in upravnih virov za zagotavljanje storitev. Čeprav so ukrepi v okviru načrta za okrevanje in odpornost zagotovili finančne spodbude za združitve enot lokalne uprave, je uporaba teh spodbud še vedno osredotočena predvsem na združitve funkcij in ima omejen učinek na dejanske združitve. Koristno bi bilo povečati obseg spodbud skupaj z morebitnimi zakonodajnimi ukrepi, da bi zagotovili dejanske združitve. Poleg tega bi lahko prenos prizadevanj na nacionalni ravni, kot so uvedba preglednega plačnega sistema ter zaposlovanje in napredovanje na podlagi kompetenc, na lokalno raven pripomogel k izboljšanju kakovosti javnih storitev.
- (28) Pokritost s širokopasovnimi povezavami na podeželju in otokih še vedno zaostaja za povprečjem EU. Čeprav se je delež hrvaških podjetij, ki kot oviro navajajo digitalno infrastrukturo, leta 2025 zmanjšal na 36 %, pokritost z zelo visokozmogljivim omrežjem (78,9 %) in pokritost z zelo visokozmogljivim omrežjem na podeželju (49,1 %) ostajata pod povprečjem EU, ki znaša 82,5 % oziroma 61,9 %. Še vedno obstaja velika vrzel pri pokritosti z optiko do prostorov (FTTP) na podeželju in s 44,4 % ostaja precej pod povprečjem EU, ki znaša 58,8 %, ter pri pokritosti s srednjepasovnim spektrom 5G, ki na podeželju dosega le 8,5 %, v EU pa 26,2 %. Zamude pri izvajanju projektov na področju širokopasovne in vmesne povezovalne infrastrukture v podeželskih in primestnih naseljih skupaj s preostalo vrzeljo v financiranju in strukturnimi ozkimi grli, kot so zapleteni postopki izdaje dovoljenj, omejitve prostorskega načrtovanja in nerešena vprašanja v zvezi z obstoječo infrastrukturo, upočasnjujejo digitalni prehod.

- (29) Hrvaška je imela leta 2025 šesto najvišjo veleprodajno ceno električne energije v EU, kar je zaviralo stroškovno konkurenčnost, razogljičenje in elektrifikacijo. Zmogljivosti nameščenih sončnih elektrarn so se močno povečale, vendar delež sončne energije v proizvodnji električne energije ostaja nizek, in sicer manj kot 8 %. Glede na navedeno bi lahko hitrejša uvajanje novih zmogljivosti za energijo iz obnovljivih virov in rešitev za izboljšanje prožnosti, ki ne vključujejo fosilnih goriv, pripomoglo k znižanju veleprodajnih cen električne energije. Hrvaški regulativni organ za energijo je 27. aprila 2026 sprejel posodobljene pristojbine za priključitev na omrežje, kar bi lahko pospešilo uvajanje energije iz obnovljivih virov. Nadaljnja podpora uvajanju energije iz obnovljivih virov, vključno z obnovljivim vodikom, bi lahko pripomogla k zmanjšanju visoke intenzivnosti toplogrednih plinov hrvaške industrije, zlasti če bi bila del skladnega sklopa ukrepov za razogljičenje industrije, ki med drugim vključuje tudi zajemanje in shranjevanje ogljika ter spodbujanje povpraševanja po nizkoogljicnih industrijskih proizvodih. Za spodbujanje uporabe energije iz obnovljivih virov na Hrvaškem bo poleg naložb, predvidenih v okviru hrvaškega načrta za okrevanje in odpornost, ključno povečanje naložb v elektroenergetsko omrežje. Kratkoročno bodo za to potrebni ukrepi za spodbujanje projektov hibridnega shranjevanja in energije iz obnovljivih virov. Do leta 2024 je imelo le 34 % gospodinjskih odjemalcev nameščene pametne števec, kar je precej manj od cilja EU, ki je 80 %. Da bi bilo mogoče v celoti izkoristiti večjo uporabo energije iz obnovljivih virov, bodo poleg ukrepov iz načrta za okrevanje in odpornost ter dinamičnih pogodb potrebna znatna sredstva za uvedbo pametnih števec, da bi se okrepila vloga odjemalcev in spodbudilo prilagajanje odjema. V okviru zakona o obnovljivih virih energije iz leta 2025 so bili sprejeti omejeni ukrepi za racionalizacijo upravnih postopkov za energijo iz obnovljivih virov, vendar so postopki izdaje dovoljenj in priključitev na omrežje še vedno razdrobljeni in v nekaterih primerih nejasni. Nadaljnja racionalizacija postopkov izdaje dovoljenj in priključitve na omrežje bi lahko pripomogla tudi k uvedbi fotovoltaičnih sistemov v večstanovanjskih stavbah in energetske skupnosti, saj je njihova uporaba še vedno zanemarljiva, postopki pa zapleteni.

- (30) Potrebni so ukrepi za energetske učinkovitost, da se ohrani pozitiven zagon, ki ga je ustvaril okvir financiranja EU, ter pospeši napredek pri: (i) prenovi stavb, (ii) zagotavljanju energetske učinkovitih stanovanj, zlasti dostopnih socialnih stanovanj, ter (iii) zamenjavi plinskih in naftnih kotlov s toplotnimi črpalkami ter drugimi učinkovitejšimi in okolju prijaznejšimi rešitvami. Vendar bi bilo treba okrepiti prizadevanja, da bodo presegala financiranje EU, da bi dosegli cilje razogljičenja stavb, glede na velik delež stavbnega fonda, ki ga je še vedno treba prenoviti, zlasti v večstanovanjskih stavbah. Programi prenove se izvajajo predvsem z nepovratnimi sredstvi, zaradi česar obstaja znatna vrzel v zasebnih naložbah, kar je prispevalo k omejenim prihrankom energije v gospodinjstvih med letoma 2019 in 2024. Zato se lahko z zmanjšanjem splošne odvisnosti od nepovratnih sredstev in prehodom na finančne instrumente čim bolj poveča učinek javnih sredstev, podpora v obliki nepovratnih sredstev pa bi lahko bila bolj usmerjena v najranljivejša gospodinjstva in energetske neučinkovite stavbe.

- (31) Cestni promet je najbolj uporabljan način prevoza potnikov in tovora na Hrvaškem, njegove emisije pa so se od leta 2005 povečale za 42 %, kar je eno največjih povečanj v EU. Reforme in naložbe v okviru hrvaškega načrta za okrevanje in odpornost ter kohezijska politika že prispevajo k posodobitvi železniške infrastrukture, spodbujanju okolju prijaznega prometa in uvedbi inteligentnih prometnih sistemov, vendar so potrebna trajna prizadevanja. Posodobitev prometne infrastrukture in železniškega voznega parka, povečanje uporabe javnega prevoza in njegova ozelenitev, povezovanje različnih načinov prevoza v mestnih območjih, spodbujanje aktivne mobilnosti ter vzpostavitev inteligentnih prometnih sistemov lahko znatno prispevajo k razogljičenju prometnega sektorja, zmanjšajo odvisnost od fosilnih goriv in zmanjšajo onesnaženost zraka v mestnih središčih. Spodbujanje uporabe brezemisijских vozil, tudi s ciljno usmerjenimi davčnimi spodbudami za službene avtomobile in krepitevijo polnilne infrastrukture na mestnih območjih, da bi bolje delovala ter postala cenovno ugodna in dostopna, bi lahko pripomoglo k povečanju deleža električnih vozil, ki je bil leta 2025 še vedno med najnižjimi v EU. Hrvaška je imela leta 2024 daleč najmanjši delež energije iz obnovljivih virov v prometu v EU, potem ko se je ta leta 2022 zmanjšal zaradi pravil za biogoriva, s katerimi so se znižale kazni za dobavitelje goriv, ki gorivom, namenjenim uporabi v prometu, ne dodajajo biogoriv. To začasno znižanje kazni se je izteklo januarja 2026, kar naj bi pripomoglo k obrnitvi trenda nedavnega zmanjšanja deleža energije iz obnovljivih virov v prometu. Subvencije za fosilna goriva, ki ne rešujejo energetske revščine na ciljno usmerjen način ali odpravljajo resničnih pomislekov glede energetske varnosti, ovirajo elektrifikacijo in niso ključne za industrijsko konkurenčnost, zato bi se lahko štelo, da je njihova postopna ukinitve prednostna naloga. Na Hrvaškem so subvencije za fosilna goriva, vključno s ponovno uvedbo izredne cenovne kapice za naftne derivate, uvedene marca 2026 na bencinskih servisih zunaj avtocest, ter delna vračila trošarin za dizelsko gorivo v komercialnem prevozu ekonomsko neučinkoviti, ohranjajo odvisnost od fosilnih goriv ter odvrčajo od elektrifikacije in prehoda na brezemisijška vozila in druge trajnostne rešitve.

- (32) Hrvaški bi glede na njeno izpostavljenost tveganjem, povezanim s podnebjem, in njihov vse večji ekonomski učinek koristilo tudi hitro izvajanje, boljše usklajevanje in sistematično spremljanje politik prilagajanja podnebnim spremembam in trajnostnega gospodarjenja z vodnimi viri v vseh sektorjih in na vseh ravneh, in sicer na podlagi naložb v strateško/kritično infrastrukturo, ki temeljijo na naravi in so odporne na podnebne spremembe, vključno z obalnimi območji in otoki. Ker je zavarovalno kritje za dogodke, povezane z vremenom in podnebjem, še vedno med najnižjimi v EU in znaša približno 2 %, je treba vzpostaviti močnejše spodbude za zavarovanje podnebnih tveganj, zlasti v zvezi s poplavami in požari.
- (33) Napredek v smeri krožnega gospodarstva je še vedno počasen, z visokimi stopnjami odlaganja odpadkov na odlagališčih, znatnimi razlikami na ravni okrožij pri ločenem zbiranju komunalnih odpadkov, zamudami pri dokončanju infrastrukture za ravnanje z odpadki ter krožno rabo materialov, ki je precej pod povprečjem EU. Čeprav Hrvaška postopoma izboljšuje svoj strateški in pravni okvir za izboljšanje ravnanja z odpadki in krožnega gospodarstva, izvajanje še vedno zaostaja, kar negativno vpliva na okolje in konkurenčnost. Treba je izboljšati stopnjo krožne rabe materialov, da bi zmanjšali učinek rabe materialov na okolje, hkrati pa povečali strateško neodvisnost Hrvaške od uvoženih surovin. Za Hrvaško bi bilo tudi koristno, če bi več vlagala v centre za popravila in ponovno uporabo ter sprejela ukrepe, spodbude ali davčne ugodnosti za vključitev sekundarnih surovin v nove izdelke.
- (34) Glede na ključno vlogo človeškega kapitala pri krepitevi konkurenčnosti in strateške avtonomije Unije je Svet leta 2026 priporočil, naj države članice ukrepajo, da bi nujno rešile strukturne izzive, povezane s človeškim kapitalom, na področju spretnosti, izobraževanja in usposabljanja, ki ovirajo konkurenčnost. Specifična priporočila za Hrvaško za leto 2026 lahko prispevajo k izvajanju priporočila Sveta o človeškem kapitalu v Uniji.

- (35) Še naprej so sicer vidni pozitivni trendi na hrvaškem trgu dela, vendar stalni strukturni in regionalni izzivi negativno vplivajo na konkurenčnost in potencial rasti. V številnih sektorjih se poroča o pomanjkanju delovne sile in spretnosti. Čeprav je stopnja delovne aktivnosti dosegla rekordno visoko raven, s čimer da se Hrvaška približuje povprečju EU in svojemu cilju za leto 2030, je še vedno posebej nizka za ranljive skupine, kot so starejši, nizko usposobljeni delavci in invalidi. Tudi vrzel pri stopnji delovne aktivnosti invalidov je še vedno med največjimi v EU. Vendar so regionalne razlike v udeležbi na trgu dela še vedno precejšnje. Omejena udeležba v izobraževanju odraslih, zlasti zunaj večjih mestnih središč, omejuje spretnosti, pomembne za trg dela, in prispeva k neskladju med ponudbo spretnosti in povpraševanjem po njih, ki ostaja nad povprečjem EU. Hrvaška izvaja ukrepe za obravnavo potreb trga dela, podprte z načrtom za okrevanje in odpornost ter Evropskim socialnim skladom plus. Ti ukrepi vključujejo aktivno politiko zaposlovanja, programe izpopolnjevanja in preusposabljanja ter reforme za boljše vključevanje tujih delavcev na trg dela. Vendar bi bilo treba ta prizadevanja okrepiti in povečati njihovo učinkovitost z boljšim usmerjanjem na ranljive skupine, odpravljanjem vrzeli v usposabljanju in zagotavljanjem usklajenosti usposabljanja s potrebami trga dela, spodbujanjem udeležbe odraslih v izobraževanju in izboljšanjem spretnosti, pomembnih za trg dela, tudi z visokokakovostnimi učnimi načrti na različnih ravneh izobraževanja. Celotna izvedba reforme izobraževalnega sistema je bistvena, da se doseže večja udeležba v vzgoji in varstvu predšolskih otrok ter večje število ur poučevanja v šolah, da se okrepijo temeljne spretnosti ter zagotovi boljša podlaga za nadaljnje izobraževanje in pridobivanje spretnosti. Zamude pri dokončanju potrebne infrastrukture preprečujejo pravočasno izvajanje modela celodnevne pouka, ki naj bi povečal število ur poučevanja in izboljšal temeljne spretnosti, ocene napredka eksperimentalnega izvajanja pa še vedno ni. Potrebna so nadaljnja prizadevanja za povečanje deleža usposobljenih učiteljev, zlasti učiteljev predšolske vzgoje in varstva ter učiteljev fizike in drugih predmetov s področja naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike (STEM), da bi odpravili vztrajno pomanjkanje učiteljev, ki bi lahko ogrozilo kakovost izobraževanja, zlasti na oddaljenih območjih in podeželju.

- (36) Kljub napredku in prizadevanjem politike se Hrvaška sooča z velikimi socialnimi izzivi. Stopnje revščine in dohodkovne neenakosti so se za nekatere skupine, zlasti otroke, znižale, vendar ostajajo visoke, zlasti med starejšimi, invalidi in tistimi, ki živijo na podeželju, napredek pri doseganju nacionalnega cilja glede zmanjšanja revščine do leta 2030 pa je počasen. Učinek socialnih transferjev (razen pokojnin) na zmanjšanje revščine je med najslabšimi v EU, ustreznost in kritje sistemov minimalnega dohodka in denarnih nadomestil za brezposelnost pa sta še vedno omejena. Nedavne spremembe zakona o pokojninah, vključno z ugodnejšo indeksacijsko formulo, uvedbo letnega pokojninskega dodatka, zvišanjem minimalne pokojnine in prejemkov za daljšo delovno dobo, bi morale prispevati k izboljšanju ustreznosti pokojnin. Dostop do dolgotrajne oskrbe je še vedno nezadosten, saj je dostop do oskrbe na domu in v skupnosti omejen glede na vse večje povpraševanje, visoke samoplačniške stroške in neizpolnjene potrebe po oskrbi med starejšimi, ki so med najvišjimi v EU. To nesorazmerno obremenjuje neformalne oskrbovalce, zlasti ženske, in zmanjšuje njihovo udeležbo na trgu dela. Obravnavanje teh izzivov bi prispevalo k navzgor usmerjeni socialni konvergenci.
- (37) Prizadevanja za obravnavanje vzdržnosti, razpoložljivosti in kakovosti zdravstvenega varstva potekajo, vendar se še vedno le počasi pretvarjajo v boljše rezultate na področju zdravja in bi lahko bila bolje usmerjena, preventivi pa je bila namenjena omejena pozornost. Neenakomerna porazdelitev zdravstvenih delavcev ostaja velika ovira za dostop do zdravstvenega varstva na otokih ter oddaljenih območjih in podeželju. Težavo pomanjkanja delavcev bi bilo mogoče rešiti s povečanjem števila zdravstvenih delavcev ter izboljšanjem usposabljanja, zaposlovanja in zadrževanja delovne sile, pri čemer je treba posebno pozornost nameniti geografskim razlikam.
- Čeprav se storitve e-zdravja krepijo, je delež prebivalstva, ki uporablja spletne zdravstvene storitve, še vedno med najnižjimi v EU. Preprečljiva umrljivost se je v zadnjem desetletju le nekoliko zmanjšala, zato so potrebni boljše usmerjeni ukrepi v zvezi s ključnimi vedenjskimi dejavniki tveganja in okrepljeno usklajevanje v celotni javni upravi, ne samo zdravstvenem sektorju, da bi preprečili ali odložili pojav bolezni.

- (38) Cenovna dostopnost stanovanj na Hrvaškem je še vedno problematična. Ponudba je omejena zaradi velikega deleža praznih stanovanj in kratkoročnih najemov, zlasti v pomembnejših mestih in na obalnih območjih, pri čemer se zvišanja cen na splošno ujemajo z rastjo dohodka, kar omejuje cenovno dostopnost. Hrvaška je sprejela nacionalni načrt za stanovanjsko politiko do leta 2030 in že izvedla nekatere ukrepe iz načrta, vključno z reformami davka na nepremičnine, vendar so potrebne nadaljnje reforme za izboljšanje trga stanovanjskih nepremičnin in povečanje cenovne dostopnosti. Z učinkovitim in usklajenim izvajanjem načrta stanovanjske politike, zlasti lokalno relevantnih ukrepov za povečanje ponudbe stanovanj na območjih z velikim povpraševanjem in uporabo praznih stanovanj, bi se izboljšala cenovna dostopnost stanovanj. Hrvaška prav tako nima okvira za spremljanje socialnih stanovanj na nacionalni ravni, ki bi bil decentraliziran in upravljan na lokalni ravni. Čeprav so lokalni organi v dobrem položaju za opredeljevanje lokalnih potreb po socialnih stanovanjih, bi nacionalni okvir za spremljanje bolje zajel stanovanjske izzive za ranljive skupine po vsej državi in prispeval k ustreznim ukrepom politike za cenovno dostopna in socialna stanovanja.
- (39) Zaradi tesne medsebojne povezanosti gospodarstev držav članic euroobmočja in njihovega skupnega prispevka k delovanju ekonomske in monetarne unije je Svet leta 2026 priporočil, naj države članice euroobmočja ukrepajo, tudi v okviru svojih načrtov za okrevanje in odpornost, da bi izvedle priporočilo o ekonomski politiki euroobmočja za leto 2026. Kar zadeva Hrvaško, priporočilo 1 prispeva k izvajanju prvega, drugega in tretjega priporočila o euroobmočju, priporočilo 2 prispeva k izvajanju četrtega priporočila o euroobmočju, priporočilo 3 prispeva k izvajanju sedmega, devetega in desetega priporočila o euroobmočju, priporočilo 4 prispeva k izvajanju sedmega priporočila o euroobmočju, priporočilo 5 pa prispeva k izvajanju petega priporočila o euroobmočju –

PRIPOROČA, da Hrvaška v letih 2026 in 2027 ukrepa tako, da:

1. sprejme ukrepe za nadzor očiščenih odhodkov, tako da bodo ti v skladu z najvišjimi stopnjami rasti, ki jih je Svet priporočil 21. januarja 2025, glede na znatno odstopanje, ki ga je Komisija ugotovila za leto 2025 in predvidela za leto 2026 v zvezi s priporočeno zgornjo mejo očiščenih odhodkov, hkrati pa uporabi prožnost na podlagi nacionalne odstopne klavzule, ki jo je aktiviral Svet; okrepi skupne odhodke za obrambo in varnostne odhodke ter pripravljenost, hkrati pa zagotovi vzdržnost dolga in učinkovito porabo ter postopno prilagodi proračun, da se ohranijo strukturno višji odhodki za obrambo; zagotovi, da so ukrepi, sprejeti za ublažitev učinka zvišanja cen energije, ki so posledica krize, začasni, namenjeni zaščiti ranljivih gospodinjstev ali zadostitvi potreb energetske intenzivnih podjetij, da ohranijo spodbude za prihranke energije in da so njihovi fiskalni stroški v skladu z zavezami iz fiskalnega okvira EU; izboljša učinkovitost javnofinančnih odhodkov s krepitvijo vloge rednih pregledov porabe kot sestavnega dela proračunskega okvira; pregleda učinkovitost davčnih izdatkov; nadaljuje reformo periodične obdavčitve premoženja z dokončanjem potrebne upravne infrastrukture in uvedbo sistema, ki temelji na vrednosti;
2. zagotovi kontinuiteto reform in naložb, ki se izvajajo v okviru Mehanizma za okrevanje in odpornost; ohrani zagon pri izvajanju programov kohezijske politike, pri čemer se po potrebi opre na prerazporeditev v strateške prednostne naloge in prožnosti, dogovorjene v okviru vmesnega pregleda okvira kohezijske politike;

3. spodbuja konsolidacijo, sodelovanje in po potrebi združevanje javnih raziskovalnih inštitutov in univerz; spodbuja naložbe, usklajevanje in upravljanje na področju raziskav in inovacij ob upoštevanju regionalnih razlik; še naprej izboljšuje dostop do raznolikega financiranja in pogloblja kapitalske trge z nadaljnjim olajševanjem udeležbe malih in institucionalnih vlagateljev, širitvijo tveganega kapitala, odpravljanjem ovir za kotiranje na borzi in krepitvijo korporativnega upravljanja; poenostavi predpise in zmanjša upravno breme z boljšim usklajevanjem med ravnmi države in povezovanjem digitalnih orodij ter racionalizira izdajo dovoljenj v podporo prehodu na čisto industrijo; združi funkcije javne uprave na lokalni ravni in/ali občine ter izboljša upravljanje človeških virov; nadalje izboljša učinkovitost pravosodnega sistema; pospeši uvajanje širokopasovnih povezav na manj pokritih območjih, zlasti na podeželju in otokih;
4. pospeši uvajanje energije iz obnovljivih virov za znižanje veleprodajnih cen električne energije z nadgradnjo elektroenergetskih omrežij in naložbami v shranjevanje električne energije; pospeši uvajanje pametnih števec in spodbuja dinamične pogodbe; racionalizira postopke izdaje dovoljenj in priključitve na omrežje za obnovljive vire energije in energetske skupnosti; pospeši izvajanje ukrepov za energetske učinkovitost ter spodbuja učinkovite in zelene rešitve za ogrevanje in hlajenje; spodbuja trajnostni mestni promet, železnice in elektrifikacijo cestnega prometa; postopno odpravi subvencije za fosilna goriva, zlasti v prometnem sektorju; obravnava tveganje naravnih nesreč z izboljšanjem upravljanja, naložbami v odpornost proti podnebnim spremembam in ustvarjanjem spodbud za zavarovanje podnebnih tveganj; še naprej spodbuja krožno gospodarstvo;

5. zmanjša pomanjkanje delovne sile in spretnosti z odpravo ovir za udeležbo na trgu dela, krepitev izobraževanja na vseh ravneh, zlasti za temeljne spretnosti ter spretnosti na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike, ter zagotavljanjem zadostnega števila usposobljenih učiteljev; okrepi izpopolnjevanje in preusposabljanje ter izboljša učenje na delovnem mestu; bolje usmeri aktivne politike zaposlovanja na ranljive skupine ter okrepi prizadevanja za privabljanje, razvoj in zadržanje talentov; zmanjša revščino in dohodkovno neenakost s povečanjem ustreznosti socialnih prejemkov in nadomestil, hkrati pa ohranja fiskalno vzdržnost z boljšim usmerjanjem; izboljša dostop do formalne dolgotrajne oskrbe na domu in v skupnosti; uravnoteži geografsko porazdelitev zdravstvenih delavcev in ustanov, vlaga v e-zdravje in okrepi preventivo; poveča ponudbo stanovanj na območjih z velikim povpraševanjem ter izboljša spremljanje cenovno dostopnih in socialnih stanovanj.

V Bruslju,

Za Svet

predsednik/predsednica
